

Överklaganden av Valmyndighetens beslut att fastställa utgången av valet till riksdagen

Valmyndigheten beslutade den 16 september 2018 att fastställa utgången av valet till riksdagen.

Redogörelse för överklagandena

Ett stort antal personer, se bilaga, har överklagat Valmyndighetens beslut och anfört diverse olika skäl för sina överklaganden.

I några av överklagandena har gjorts gällande att *valfusk* eller andra oegentligheter förekommit eller att valresultatet manipulerats på något sätt. De klagande har krävt att valet görs om.

I andra överklaganden har gjorts gällande att valresultatet manipulerats eftersom *Valmyndighetens webbplats* inte fungerade på kvällen den 9 september 2018.

Ett antal av de klagande har ifrågasatt det valresultat som grundar sig på *rösträkningen hos Länsstyrelsen i Stockholms län*. De har bl.a. hänvisat till uppgifter i media, främst SVT:s rapportering angående valet, om att länsstyrelsen skickat hem rösträknare, om att vissa rösträknare saknat utbildning eller inte varit säkerhetskontrollerade.

När det gäller *saknade valsedlar* på röstmottagningsställen har vissa av de klagande anfört att valsedlar för Sverigedemokraterna eller annat parti har saknats, stulits, kastats eller gömmts på röstmottagningsställen.

Frågan om *valhemligheten* har också tagits upp i ett antal av överklagandena. Det har gjorts gällande att valsedlar har placerats på ett sådant sätt att andra väljare eller röstmottagarna har kunnat se vilka valsedlar väljaren tagit.

I de nu aktuella ärendena har också frågan om *felaktig avprickning i röstlängden* tagits upp. I samtliga dessa fall har det gjorts gällande att man hört talas om eller läst om att personer blivit nekade att rösta eftersom de redan varit avprickade i röstlängden när de kom för att rösta.

Bland överklagandena finns också andra påståenden, t.ex. om att valet inte utvisar rätt resultat på grund av att SVT påverkat flera miljoner tittare i valdebatten eller att Sveriges Radio varit inblandat i valet och påverkat detta. Vidare framhålls i något fall att sittande regering dolt negativ information för alla röstberättigade.

Valprovsnämndens bedömning

Valprovsnämnden konstaterar att samtliga de överklaganden som nämnden nu har att ta ställning till är mycket allmänt hållna. De bygger i många fall på uppgifter hämtade från media eller annat håll och inte på sådant som de klagande själva upplevt.

Valprovsnämnden finner att det som de klagande i dessa ärenden har påstått om valfusk, Valmyndighetens webb-plats, rösträkningen i Stockholm, saknade valsedlar, felaktig avprickning i röstlängd m.fl. felaktigheter är alltför allmänt hållet och därmed inte tillräckligt för att kunna läggas till grund för någon vidare utredning. Samtliga överklaganden ska därför avslås.

Flertalet av de frågor som de klagande i nu aktuella ärenden tagit upp har tidigare behandlats och prövats i andra ärenden av Valprovsnämnden. I dessa ärenden har dock påståendena

om avvikelser från föreskriven ordning eller om tillbörligt verkande vid valet varit mer konkreta och således möjliga att utreda. Nämnden vill i detta sammanhang lyfta fram följande ärenden.

När det gäller påståenden om *valfusk* har Valprovsnämnden bl.a. i sitt beslut den 12 december 2018 (se 159-2018 m.fl.) prövat liknande frågor. Nämnden avslog överklagandena, se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/pastaenden-om-felaktigheter-i-tillhandahallandet_H7D34C9A0E.

Valprovsnämnden har också prövat överklaganden med påståenden om olika former av valfusk eller otillbörligt verkande som skulle ha begåtts av företrädare för Socialdemokraterna vid valet. Det har bl.a. gällt påståenden om att Socialdemokraterna i nära anslutning till valet sänt ut ett stort antal sms till väljare med uppmaningen att rösta på partiet (dnr 258-2018 m.fl.). Valprovsnämnden ansåg inte att detta förfarande inneburit att partiet ifråga hade hindrat röstningen, förvanskat lämnade röster eller otillbörligen verkat vid valet på annat sätt. Nämnden avslog därför överklagandena, se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/overklaganden-av-valmyndighetens-beslut-att_H7D34C9C1B

Valprovsnämnden har i ett tidigare beslut (dnr 54-2018 m.fl.) även behandlat påståenden om att valresultatet skulle ha manipulerats genom att *Valmyndighetens webbplats* inte fungerade på kvällen den 9 september 2018. Nämnden konstaterade att rösterna ska räknas vid tre tillfällen; först av röstmottagarna i varje vallokal, därefter av valnämnden och slutligen av länsstyrelsen. Nämnden konstaterade vidare att Valmyndigheten inte deltar i själva rösträkningen samt att den omständigheten att Valmyndigheten löpande redovisar resultatet av den preliminära rösträkningen under valnatten är ett serviceåtagande som myndigheten själv beslutat om. Valprovsnämnden konkluderade mot den bakgrunden att problemen med Valmyndighetens webbplats under valnatten inte kunde anses ha påverkat valresultatet och avslog överklagandena, se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/overklagande-av-valmyndighetens-beslut-att_H6D34C7D3E.

Vidare har Valprovsnämnden i ett tidigare beslut (se t.ex. 747-2018 m.fl.) prövat påståenden om felaktigheter vid den slutliga *rösträkningen hos Länsstyrelsen i Stockholms län*. Enligt nämnden framkom det inte några omständigheter som tydde på att det valresultat som länsstyrelsen hade redovisat inte skulle vara korrekt, se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/overklagande-av-beslut-att-faststalla-utgangen-av_H6D34C8E11

När det gäller påståenden om *saknade valsedlar* i röstningslokaler har det i tidigare ärenden, (se t.ex. dnr 159- och 202-2018 m.fl.) som Valprovsnämnden prövat i huvudsak handlat om brister i tillhandahållandet av namnvalsedlar, se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/pastaenden-om-felaktigheter-i-tillhandahallandet_H7D34C9A0E

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsnamnndens-beslut/fraga-om-tillhandahallande-av-valsedlar-utgjort_H6D34C6F03

Valprovsnämnden vill här nämna att valnämnderna inte har någon skyldighet enligt lag att tillhandahålla partiernas namnvalsedlar. Detta ansvar vilar på partierna. Brister i tillhandahållandet av namnvalsedlar utgör således inte en avvikelse från föreskriven ordning enligt vallagen (2005:837).

För det fall partivalsedlar – vilka valnämnderna har en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla – eventuellt skulle ha saknats finns det möjlighet för väljare att skriva ett partis namn, respektive parti och namn på en kandidat, på en s.k. blank valsedel. Endast i något enstaka fall av de

överklaganden som avser tillhandahållande av valsedlar har utredningen gett stöd för att det har förekommit en avvikelse från föreskriven ordning. I de ärenden där avvikelser har konstaterats har dessa dock inte med fog kunnat antas ha inverkat på valutgången. Inte heller har det i dessa ärenden framkommit att någon otillbörligen verkat vid valet på annat sätt. Sammantaget har detta medfört att Valprovsningsnämnden avslagit överklagandena i fråga.

Frågan om *valhemligheten* har också tidigare behandlats och avslagits av Valprovsningsnämnden (se t.ex. dnr 202 och 360-2018), se länkarna

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsningsnamndens-beslut/fraga-om-tillhandahallande-av-valsedlar-utgjort_H6D34C6F03

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsningsnamndens-beslut/fraga-om-skydd-av-valhemligheten-och-ordningen-pa_H6D34C8B67

Nämnden fann i dessa ärenden att utredningen inte gav stöd för att det förekommit någon avvikelse från den då gällande ordningen när det gällde möjligheten för väljaren att bevara valhemligheten. Enligt 8 kap. 2 § vallagen, i den lydelse som gällde vid tidpunkten för valet 2018, skulle valsedlarna placeras i anslutning till vallokalen och väljaren fick ta valsedlar även om det fanns andra personer närvarande. Valhemligheten skyddades genom att väljare gavs möjlighet att göra i ordning sin röst bakom en valskärm och därefter lämna valkuverten till röstmottagarna. Bestämmelsen om att valsedlar skulle läggas ut tog endast sikte på att väljarna skulle få tillgång till valsedlar.

Sedan den 1 januari 2019 gäller dock att den plats i, eller i anslutning till, en val- eller röstningslokal där valsedlar läggs ut ska vara avskärmd från insyn (lag [2019:1969] om ändring i vallagen). De nya bestämmelserna tillämpas första gången inför och vid valet till Europaparlamentet 2019.

När det slutligen gäller tidigare prövade ärenden som handlat om påståenden om *felaktig avprickning i röstlängd* har Valprovsningsnämnden konstaterat att röstmottagarna i den uppkomna situationen agerat i enlighet med föreskriven ordning, dvs. enligt bestämmelserna i 9 kap. 6 § vallagen, när de nekat en väljare att rösta (se t.ex. dnr 47-2018 m.fl.), se länken

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/valprovsningsnamndens-beslut/saknade-valsedlar-tillhandahallande-av_H7D34C9A1A

Nämnden har i dessa ärenden konstaterat att den felaktiga avprickningen i flera fall inneburit en avvikelse från föreskriven ordning men att den inte haft någon inverkan på valutgången. Valprovsningsnämnden har därför avslagit dessa överklaganden.

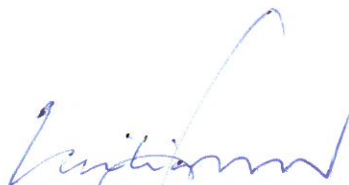
Valprovsningsnämndens beslut

Valprovsningsnämnden avslår överklagandena.

På Valprovsningsnämndens vägnar

Annika Sandström
ordförande

Cecilia Persson
föredragande

Expedition

Valmyndigheten

Klagandena

Bilaga till Valprövningsnämndens beslut den 6 februari 2019

Följande överklaganden behandlas i beslutet (namnen på de klagande är här utelämnade):

<u>Dnr</u>	132-2018	209-2018	318-2018	486-2018
48-2018	135-2018	210-2018	319-2018	487-2018
50-2018	137-2018	213-2018	320-2018	492-2018
53-2018	140-2018	216-2018	321-2018	496-2018
56-2018	141-2018	221-2018	323-2018	504-2018
59-2018	143-2018	228-2018	324-2018	505-2018
60-2018	146-2018	231-2018	326-2018	507-2018
61-2018	147-2018	232-2018	328-2018	508-2018
62-2018	149-2018	233-2018	333-2018	509-2018
63-2018	150-2018	234-2018	336-2018	513-2018
64-2018	151-2018	235-2018	337-2018	517-2018
65-2018	152-2018	238-2018	339-2018	518-2018
66-2018	153-2018	240-2018	342-2018	519-2018
68-2018	154-2018	242-2018	345-2018	532-2018
70-2018	156-2018	243-2018	347-2018	533-2018
71-2018	157-2018	245-2018	349-2018	535-2018
72-2018	158-2018	248-2018	350-2018	539-2018
74-2018	160-2018	249-2018	351-2018	540-2018
75-2018	161-2018	251-2018	355-2018	543-2018
77-2018	163-2018	252-2018	363-2018	579-2018
78-2018	166-2018	256-2018	369-2018	611-2018
80-2018	167-2018	261-2018	370-2018	616-2018
81-2018	169-2018	264-2018	372-2018	622-2018
83-2018	170-2018	268-2018	374-2018	679-2018
84-2018	171-2018	272-2018	377-2018	720-2018
87-2018	172-2018	273-2018	382-2018	731-2018
89-2018	173-2018	274-2018	383-2018	733-2018
90-2018	174-2018	275-2018	387-2018	737-2018
93-2018	175-2018	276-2018	390-2018	740-2018
94-2018	177-2018	277-2018	400-2018	742-2018
95-2018	178-2018	278-2018	401-2018	744-2018
96-2018	179-2018	279-2018	407-2018	745-2018
98-2018	180-2018	282-2018	408-2018	750-2018
102-2018	181-2018	283-2018	410-2018	761-2018
105-2018	182-2018	286-2018	411-2018	763-2018
107-2018	183-2018	287-2018	413-2018	766-2018
110-2018	184-2018	288-2018	417-2018	767-2018
111-2018	185-2018	289-2018	424-2018	768-2018
112-2018	187-2018	290-2018	425-2018	771-2018
114-2018	188-2018	294-2018	426-2018	787-2018
116-2018	190-2018	295-2018	438-2018	801-2018
117-2018	192-2018	300-2018	446-2018	804-2018
118-2018	195-2018	301-2018	448-2018	805-2018
120-2018	196-2018	304-2018	459-2018	808-2018
122-2018	198-2018	305-2018	461-2018	810-2018
123-2018	199-2018	306-2018	464-2018	825-2018
124-2018	200-2018	310-2018	465-2018	827-2018
125-2018	201-2018	311-2018	470-2018	849-2018
126-2018	203-2018	313-2018	471-2018	876-2018
128-2018	204-2018	314-2018	479-2018	890-2018
130-2018	205-2018	315-2018	480-2018	
	207-2018	316-2018	482-2018	